

PERFORMERS

MAGAZINE

MAGAZINE VOOR UITVOERENDE KUNSTENAARS | JUNI 2021 | NR. 2 | JAARGANG 21

ZANGERES NONA EN HAAR ZUS/MANAGER PLONI

**ONDANKS CORONA
GEEN SLECHT JAAR**

GOUDEN EN ZILVEREN NOTEKRAKER

STEMMEN OP JE FAVORIET

performers
Sena

van de redactie

ONZEKERHEID (2)

Veel is in beweging en veel is onzeker. Langzaamaan lijkt het einde van de crisis en van de corona-maatregelen aanstaande. Maar er is grote kans dat nog langere tijd beperkingen zullen gelden.

Ook in dit magazine daarom veel aandacht voor de crisis, maar vooral in positieve zin: voor wat wel kan en voor wat wij aan steun voor onze aangeslotenen en deelnemers kunnen bieden. Via het Steunfonds Rechtensector en het Nationaal Podiumplan bijvoorbeeld.

De column van Henk Westbroek uit het vorige magazine leidde tot Kamervragen, die inmiddels afhoudend beantwoord werden. Henk zelf heeft er zijn gedachten bij. Maar helder is dat ook over de vraag of musici in de toekomst netjes betaald zullen gaan worden voor mediaoptredens, voorlopig veel onduidelijk blijft.

HET IS BIJ HET TER PERSE GAAN VAN DIT NUMMER NOG NIET HELDER HOE EN WANNEER DIE OVERGANG NAAR HET NIEUWE SENA MAGAZINE PLAATS ZAL VINDEN

Een onzekerheid betreft ook dit magazine zelf: zoals scheidend hoofdredacteur Erwin Angad-Gaur in zijn laatste *Reflecties* schrijft: al geruime tijd voeren wij intern gesprekken over een overgang naar een gezamenlijk magazine van performers en producenten. Het is bij het ter perse gaan van dit nummer nog niet helder hoe en wanneer die overgang naar het nieuwe Sena Magazine plaats zal vinden. Het zou direct na de zomer, maar ook aan het begin van het volgende jaar kunnen zijn. Die overgang had niet onze hoogste prioriteit de afgelopen maanden. Die lag bestuurlijk bij de consequenties van de in het vorige magazine beschreven arresten van het Europese Hof en in de corona-crisis: in werk aan nieuwe steunmaatregelen en ondersteuning van lobby. Redactioneel lag prioriteit bij het magazine dat voor u ligt, met aandacht voor bovengenoemde onderwerpen en uiteraard de oproep op p.16: breng je stem uit voor de Zilveren en Gouden Notekrakers 2021! Laten we het vooral ook over de muziek zelf hebben. Wij wensen u een goede (hopelijk steeds vrijere en muzikale) zomer!

PERFORMERS MAGAZINE

wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van de Sena-sectie Uitvoerende Kunstenaars. Het blad is bestemd voor rechthebbende uitvoerende kunstenaars en andere geïnteresseerden. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend.

©2021 Sena-sectie Uitvoerende Kunstenaars

HOOFDREDACTEUR: Erwin Angad-Gaur

REDACTIE: Jeroen Akkermans,
Erwin Angad-Gaur,
Matthijs van Duijvenbode,
Anita Verheggen

EINDREDACTIE: Jeroen Akkermans

VORMGEVING: Robert Swart

COVERFOTO: Nona en haar zus Ploni

Foto: Ivo van der Bent

ILLUSTRATIES: Robert Swart

OPLAGE: 17.980 ex.

AUTEURS: Guido van Oorschot, Erwin Angad-Gaur,
Jimmy Tigges, Rianne van der Molen,
Erik Thijssen, Sandra Havekes, Jowi Schmitz,
Anita Verheggen en Henk Westbroek

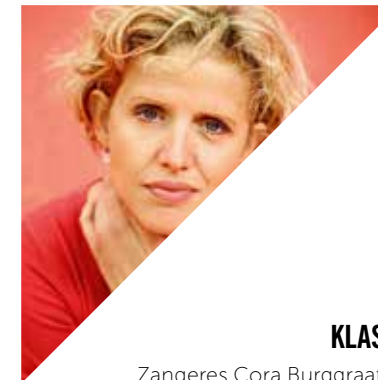
REDACTIEADRES: Catharina van Renneslaan 20,
Postbus 113, 1200 AC Hilversum
Telefoon: (035) 625 17 00
E-mail: performers@sena.nl
Website: www.sena.nl/performers-magazine

NONA

Een enorme hit en een gouden plaat. Ondanks corona was het geen slecht jaar voor Nona.

4

KLASSIEK

Zangeres Cora Burggraaf vond dankzij de lockdown een gat in de markt.

8

REFLECTIES

Hoofdredacteur Erwin Angad-Gaur neemt afscheid.

14

EERSTE RONDE GOUDEN EN ZILVEREN NOTEKRAKER

Aangeslotenen van Sena kunnen tot 21 juni op hun favoriet stemmen.

16

NATIONAAL PODIUMPLAN

Het NPP wil het kleinschalige podiumcircuit een nieuwe impuls geven.

20

EN VERDER

7 SENA NIEUWS

10 HOE DOET IE HET?

12 DE WAARDE VAN MUZIEK

17 WAT KAN DE CULTUURWERELD VERWACHTEN VAN EEN NIEUW KABINET?

18 TWEDE TRANCHE STEUNFONDS RECHTENSECTOR

23 HENK WESTBROEK

Forever Yours van Nona (27) kwam eind vorig jaar uit en is met meer dan zes miljoen streams een enorme hit. Ook al kan ze vanwege corona niet optreden, samen met haar zus en manager Ploni van der Wansem (29) werkt ze gestaag aan haar carrière. “Muziek maken voelt als iets wat ik moet doen.”

Door Rianne van der Molen
Foto's: Ivo van der Bent

“Van ’s morgens vroeg tot ’s avonds laat stond bij ons thuis de radio aan, we zaten allebei op pianoles en Nona speelde lange tijd dwarsfluit,” vertelt Ploni. “Mijn ouders hadden echt een passie voor muziek en gingen daar helemaal voor.” Zij en haar zus Nona groeiden zo’n beetje op in de platenzaak met piercingstudio van hun ouders in Uden. “Als kind wilde ik niets liever dan zingen en dansen,” zegt Nona terugkijkend. “Wat ik precies luisterde weet ik niet eens meer, maar ik was er altijd mee bezig. Niet met het plan om zangeres te worden, maar gewoon omdat ik zingen zo leuk vond.”

De zussen zitten aan de keukentafel van hun ouderlijk huis in Odiliapeel, een dorpje vlakbij Uden. Aan de overkant loop je zo de bossen in. Binnen hangt een artistieke sfeer, mede door de kleurrijke showoutfits van Nona die op een rek in één van de kamers hangen en haar platen en singles die op kastjes staan. Even daarvoor heeft moeder Erna verteld dat zij de platenzaak zo’n vijftien jaar geleden, precies op het juiste moment, verkocht. “Toen Spotify opkwam, dacht ik meteen: dit zou weleens het einde kunnen betekenen voor een winkel als de onze. Achteraf ben ik blij met die keuze.” Na de sluiting opent Erna een boekingskantoor. “Onze ouders hebben altijd hun eigen dromen gevolgd, steeds vanuit die liefde voor muziek,” vindt Ploni. “Zij lieten zien: als je ergens van houdt, ga er dan voor. Dat vind ik nog altijd heel mooi.”

DRIEMANSCHAP

Ze zijn een hecht driemanschap, zeker sinds het overlijden van vader Jaap. Het heengaan van haar vader voelt voor Nona – die dan 14 is – alsof de grond onder haar voeten wegzakt. Ze verliest haar interesse voor school en werkt in kledingwinkels, restaurants en een coffeeshop. Als haar moeder start met het boekingskantoor, wekt dat haar interesse én die van haar zus. “Ook in tijden dat het moeilijk was, zijn we altijd close gebleven,” zegt Ploni, die al jong weet dat ze in de muziekindustrie wil werken. “Ik was altijd al nieuwsgierig naar wat voor business er achter een band of artiest zit. Toen mijn moeder boekingen ging doen, werd ik daar alleen maar benieuwder naar. Een vriend vertelde me over de Herman Brood Academie, waar je een opleiding Muziekmanagement kon doen. Dat leek me perfect.”

Nona wordt aangestoken door Ploni’s enthousiasme over de opleiding en meldt zichzelf ook aan. “We zaten zelfs bij elkaar in de klas. Maar waar Ploni helemaal op haar plek zat, paste het totaal niet bij mij,” zegt ze. “Ik wilde dat niet doen. Hoewel ik het heb afgemaakt, werd op die school vooral duidelijk dat ik dat podium op wilde.” Haar liefde voor oude soul – zoals Otis Redding, Aretha Franklin, Sam Cooke en Etta James – groeit in die tijd. Na de Herman Brood Academie leert ze Steve Bradley kennen, een oude-re bluesgitarist die haar op sleeptouw neemt. Samen spelen ze op straat en in

NIETS LIEVER DAN ZINGEN EN DANSEN

kroegen. Die periode vormt haar. “Ik heb overal gespeeld. Hoeveel mensen er naar ons keken, maakte eigenlijk niet zoveel uit. Ik wilde gewoon spelen en zingen. In die periode heb ik echt mijn stem gevonden.”

FAMILIEBEDRIJF

Thuis krijgt ze support van Ploni en Erna om door te gaan. “Zingen kon Nona altijd al mooi,” lacht Ploni. “Ook toen ze zelf haar talent nog niet zag. En door de optredens met Steve kreeg ze steeds meer zelfvertrouwen. Voor mij was het logisch dat ik met haar zou gaan werken. We trekken sowieso veel met elkaar op, hebben dezelfde ideeën over muziek en kunnen alles tegen elkaar zeggen, zonder dat het heftige conflicten veroorzaakt.” In 2016 gaat ze met haar zus, hun moeder en een vriend om tafel zitten. Hoe kunnen ze Nona helpen om muziek uit te brengen? “Die support is heel belangrijk geweest,” zegt Nona. “Tegelijk was het ook weer niet meteen een heel officieel plan. Ik heb nooit het idee gehad dat ik er mijn geld mee kon verdienen. Ik wilde gewoon muziek maken. Dat ben ik steeds meer gaan doen. Op een gegeven moment had ik heel veel nummers. Een aantal daarvan heb ik uitgekozen voor een demo. Omdat mijn moeder al in die wereld zat en veel mensen kende, werd het makkelijker om de juiste lijntjes uit te zetten.”

Via de in Nederland woonachtige Britse muzikant Will Knox komt ze bij de New Yorkse producers Chris Soper en Jesse Singer (alias LikeMinds), raakt Universal geïnteresseerd en verschijnt in oktober 2019 haar debuutalbum vol soulvolle pop. Als klap op de vuurpijl wordt ze in december genomineerd voor de Edison Nieuwkomer. “Echt zo vet was dat,” zegt Nona terugkijkend. 2020 lijkt voor de zusjes een fantastisch jaar te worden vol optredens. Dan breekt corona uit. “Het ging net zo lekker, dus ik was natuurlijk verdrietig en boos tegelijk. Even vond ik het verschrikkelijk. Maar daarna heb

ik me erbij neergelegd. Ik ben gewoon nieuw werk gaan maken en dacht: ik hoor het wel als alles weer opengaat.” Thuis hebben ze altijd geleerd om te blijven kijken naar wat er wél kan. “Dat heeft ons erg geholpen dit afgelopen jaar,” vindt Ploni. “Ik heb geloof ik drie keer de hele tour moeten verzetten. Natuurlijk is dat frustrerend, maar er zijn genoeg andere dingen om te doen. We hebben nummers uitgebracht en *Forever Yours* werd zelfs een hit. Uiteindelijk is het niet zo’n

slecht jaar voor ons geweest. Onlangs heeft Nona zelfs nog een gouden plaat gekregen voor *Sleeptalking*, daar ben ik heel trots op.”

De toekenning van 30.000 euro van Upstream: Music – een initiatief van Fonds Podiumkunsten en Sena Performers – eerder dit jaar, helpt volgens Ploni bij het verder in de markt zetten van Nona als artiest. “We willen het geld vooral gebruiken voor marketing. Hoe precies is nu nog

onduidelijk, maar ons doel is dat zoveel mogelijk mensen Nona zullen horen. Het liefst ook weer bij optredens, want live-muziek is natuurlijk het mooiste dat er is!” Haar zus knikt bij die woorden. “We gaan er samen helemaal voor. Tegelijk blijven we nuchter. Voor mij voelt muziek maken als iets wat ik moet doen. Of het succes blijft of niet; dat heb ik toch niet in de hand. Ik kan er alleen maar helemaal voor gaan. Ik ben heel blij dat ik dat samen met mijn zus kan doen.”

‘VOOR MIJ VOELT MUZIEK
MAKEN ALS IETS WAT IK
MOET DOEN’

Update Atresmedia-arrest

De Raad van Aangeslotenen van Sena heeft op 19 maart jl. besloten om de huidige exploitatieovereenkomsten aan te passen, zodat Sena (voor zover nodig) ook gemandateerd wordt om een vergoeding te mogen incasseren en te repareren voor de openbaarmaking van een fonogram in een audiovisueel werk. Sena heeft op 6 mei jl. de wetgever verzocht om op korte termijn bij Algemene Maatregel van Bestuur te bepalen dat Sena het recht heeft om verruimde licenties te verstrekken voor de openbaarmaking van een reproductie van een fonogram of opname van uitsluitend geluiden van een uitvoering

opgenomen in een audiovisueel werk. In de praktijk betekent dit dat Sena bij voorkeur (zo veel mogelijk) op de huidige wijze het incasso- en repartitietraject voortzet, zodat een werkbare situatie met eerlijke en optimale repartitie naar alle rechthebbenden gewaarborgd blijft. Via een opt-out regeling zal het daarbij altijd mogelijk zijn voor rechthebbenden om af te zien van de aangepaste exploitatieovereenkomst en hun rechten zelf te exploiteren in overleg met omroepen. Op onze website is een uitgebreide update te vinden over de ontwikkelingen naar aanleiding van het Atresmedia-arrest.

Wijzigingen Raad van Toezicht en Raad van Aangeslotenen

Tijdens de aangeslotenenvergadering van 10 mei werden Guus Bleijerveld en Matthijs van Duijvenbode herbenoemd als sectie-afgevaardigden van de Raad van Aangeslotenen voor de sectie Uitvoerende Kunstenaars. Daarnaast werd ook Will Maas per 1 juli, op de zetel van vertrekkend sectie-voorzitter Erwin Angad-Gaur, benoemd voor een termijn van vier jaar. Matthijs van Duijvenbode zal Erwin opvolgen als voorzitter van de sectie Uitvoerende Kunstenaars. In de vergadering van de producenten werd Cedric Muyres verkozen en per direct benoemd als sectie-afgevaardigde voor de sectie Producenten. Hij is benoemd tot 1 juli 2024.

Op 1 juli verlaat daarnaast Willem Wanrooij na bijna acht jaar de Raad van Toezicht. Tijdens de Vergadering van Aangeslotenen ontving hij uit handen van RvT-voorzitter Aleid Wolfsen het *Sena Icoon* als dank voor zijn jarenlange inzet. Per 1 juli treedt Erwin Angad-Gaur als zijn opvolger toe tot de Raad van Toezicht. Wij danken Willem voor zijn grote inzet in de afgelopen jaren en wensen Matthijs, Guus, Will, Erwin en Cedric heel veel succes in hun (nieuwe) functie.

Sena Nieuws

Muziek maken in tijden van corona

De coronacrisis treft iedereen. Muzikanten worden buitengewoon hard geraakt. Geen muziek maken is echter geen optie en waar een wil is, is een weg. Charlotte Wessels, zangeres en componist, brengt muziek uit via Patreon. Door corona had ze tijd om te kijken hoe dit platform werkt en hoe zij dit wilde aanpakken. Patreon is een soort abonnementssysteem en community, waarbij fans een uitvoerend kunstenaar per maand voor een bepaald bedrag kunnen sponsoren. Sommige fans zetten hun concertbudget in om op deze manier hun favoriete artiesten te steunen. Deze zogeheten Patrons krijgen daar iets voor terug. Zo brengt Charlotte exclusief voor haar fans elke maand een liedje uit en doet ze een livestream vanuit de studio. Het hele verhaal van Charlotte kun je op onze website lezen.

Charlotte Wessels

KLASSIEK

“Help!,” dacht Cora Burggraaf. De mezzosopraan stapte een zaaltje binnen voor een solo-optreden en hoorde het lachsalvo van een groep mannen. “Ze waren bij elkaar voor het afscheid van een medewerker bij een bouwbedrijf. Ik voelde me opeens heel alleen, met mijn pianobegeleiding in een boxje. Ik dacht: ik kan eroverheen gaan met branie. Of ik doe waarvoor ik kwam: zingen en vertellen. Bij *Youkali* van Kurt Weill, een lied over het verlangen naar een oord waar alles beter is, werd het opeens doodstil. Na afloop kwamen de bouwvakkers op me af: fantastisch, kom je nog eens?”

NIEUW CONCEPT

Burggraaf was geboekt via het nieuwe platform samen/uit/thuis. Het is in de lucht sinds juli 2020 en werd mede door haar opgericht. “In de eerste lockdown regende het annuleringen. Eerst werd ik er heel somber van, maar op een dag besepte ik: ik kan toch blijven optreden? Juist nu moeten er mensen zijn die snakken naar live uitgevoerde muziek.”

Samen met twee vrienden tuigde Burggraaf een website op: samenuitthuis.nl. Wie in de woonkamer, in de tuin, bij een feestje of op de werkplek live klassieke muziek wil horen, boekt met een paar muisklikken een optreden. De honoraria volgen de Fair Practice Code. Een flitsoptreden van 10 minuten? Kost 150 euro. Liever een uur strijkkwartet? Dat kan voor 2.000 euro. Burggraaf: “Het lijkt misschien veel, maar wie het bedrag deelt met burens, familie, vrienden of collega’s betaalt niet meer dan voor een regulier concertkaartje. Inmiddels zijn we voorbij de mijlpaal van honderd boekingen. En dat ondanks de vele restricties van de lockdown.”

Duidelijk maken wat professionele muziek kost is voor Burggraaf een drijfveer, zij het niet de belangrijkste. “Ik zoek al een tijdje naar nieuwe wegen voor de presentatie van klassiek-vocale muziek. Voor een klein publiek kan ik relaxter ideeën uitproberen. Verder leer ik hoe je mensen op hun gemak stelt. Het blijkt nogal intimiderend als ze opeens tegenover een artiest zitten. Het zijn vaardigheden waarvan ik straks op de podia hoop te profiteren.”

WAARDEVOLLE AANVULLING

Maar is er na de pandemie nog wel emplot voor samen/uit/thuis? Welke particulier boekt musici als de zalen weer open zijn? “Ik denk dat we ermee doorgaan,” zegt Bruggraaf. “Om te beginnen houden alle podia dit najaar nog rekening met de beperkingen van anderhalvemeter. Los daarvan merk ik dat zowel artiesten als boekers onze site een waardevolle aanvulling vinden op het bestaande muzikaleven.”

Toch wordt het aanbod voorlopig niet uitgebreid. “We hebben nu veertig solisten en ensembles, van wie meer dan de helft regelmatig wordt geboekt. Maar vanwege de coronabeperkingen kunnen ensembles groter dan een duo voorlopig niet optreden. Als er weer meer mogelijk is, willen we die artiesten voorrang geven. Pas daarna nemen we nieuwe aan. Voor nu kan ik alleen maar zeggen: als je belangstelling hebt, meld je dan via onze site aan voor de nieuwsbrief. Met de zomer in aantocht heb ik goede hoop op verruiming.”

Zangeres Cora Burggraaf werd somber van de lockdown. Tot ze een gat in de markt vond.

Intieme concerten

Door Guido van Oorschot Foto: Merlijn Doornik

MARNIX VAN DE POLL (45) IS KLASSIEK, VRIJ IMPROVISEREND PIANIST

WAT DOE JE ALLEMAAL VOOR VERSCHILLENDE PROJECTEN?

"Mijn nieuwste project heet *I'm listening* en gaat van start in 2022. Het wordt een tournee langs tien tot twaalf musea. In een

door beeldend kunstenaar Dré Wapenaar ontworpen paviljoen ga ik een openhartig een-op-een-gesprek met bezoekers aan. Het project gaat over luisteren en beluisterd worden. Na ieder gesprek ga ik improviseren op basis van mijn gevoel na het gesprek. Dat worden een heleboel kleine concertjes."

HOE HEEFT CORONA JE PRAKTIJK BEÏNVLOED?

"Toen corona begon was ik al gewend om mijn eigen plannen en ideeën uit te bouwen. Hoewel een mooi project in Den Haag door de maatregelen niet door

kon gaan. Wat ideeën betreft was ik dus bestand tegen onzekere tijden, financieel ben ik heel blij dat de Tozo bestaat. Tegelijkertijd markeerde corona het moment dat mijn leven overhoop ging. In drie weken tijd viel het werk weg en ging mijn relatie uit. Sindsdien ben ik wat huisvesting betreft op drift. Anderzijds heb ik juist door corona veel mooie dingen kunnen doen in binnen- en buitenland, waaronder zo'n tachtig concerten, waarvan ongeveer de helft online."

ALS GELD NIET UITMAAKTE, WAT ZOU JE DAN HET LIEFSTE DOEN?

"Dat vind ik net zo'n moeilijke vraag als: 'Waar sta je over vijf jaar?' Ik ben vooral goed in het 'nu'. Ik voel groot enthousiasme voor mijn huidige projecten. Ik wil iets goeds brengen in de wereld door middel

van muziek. Als kunstenaar en als pianist. Sterker nog, dat doe ik al."

HOE INVESTEER JE IN JE CARRIÈRE?

"Alles wat ik doe staat in dienst van de muziek. Veel geld en tijd gaat naar de projecten. Wel probeer ik me steeds te blijven ontwikkelen, dus kijk ik nu naar een residency in Engeland die gericht is op begeleiding en groei op persoonlijk en artistiek vlak. Britten Pears Arts heet het programma."

HOE DENK JE OVER NABURIG RECHT? HEB JE ER OOK WAT AAN?

"In 2019 gaf ik mijn eerste cd uit. Nooit gedacht dat ik dat zou doen, omdat mijn werk over 'het moment' gaat. Het is een selectie van improvisaties die ik maak

te tijdens concerten in het huisje van Simeon ten Holt. Ik zit daar regelmatig als artist-in-residence.

Voor het uitbrengen van die cd heb ik me aangemeld bij Buma, bij Sena, bij Norma. Volgens mij heb ik tot nu toe een paar tientjes van de Sena gekregen. In september komt er een nieuwe cd met improvisaties gemaakt tijdens concerten en workshops in Zuid-Slovenië."

WAAR LOOP JE TEGENAAN?

"Ik verzin altijd iets waar mensen enthousiast van worden, ik heb ondersteuning vanuit mijn stichting, de 'voorkant' van een project lukt me dus altijd wel. Maar de achterkant, het regelen van geld, dat soort zaken, vind ik vervelend. Steeds moet je zo'n hele aanvraag optuigen, projectmanagement voeren om alle partijen mee te krijgen. Bovendien is het start/stop: na ieder project moet je weer bij nul beginnen. Fondsen doen tegenwoordig iets vaker

toezeggingen omdat ik een goeie track-record heb, maar die procedures zijn op wantrouwen gebaseerd: steeds opnieuw moet je 'examen' doen. Ik zou willen dat de houding van geldschietters na verloop van tijd zou veranderen. Meer richting vertrouwen."

WAAR DOE JE HET VOOR?

"Jaren terug speelde ik tijdens de opening van het klankbodempaviljoen van Dré Wapenaar, de beeldend kunstenaar die nu ook een paviljoen gaat maken voor *I'm listening*. Ik was enorm zenuwachtig, het inspelen ging niet lekker, maar ik ging toch. Tijdens dat concert ervoer ik opeens harmonie. Tijdens het spelen kwam alles samen, alsof ik boven die snaren van de vleugel zweefde en ik niet alleen, iedereen. Na afloop kwamen heel veel mensen over precies dat moment zeggen hoe gaaf ze het vonden. Dan heb je het gevoel dat je harten hebt geraakt."

Door Jowi Schmitz
Foto: Minke Faber

HOE DOET IE HET?

GESCHATTE JAARINKOMSTEN:

- Hoogste jaaromzet: "Puur met mijn concerten en optredens verdien ik nog steeds weinig. € 15.000. Daarom werk ik ook als klankregisseur, alles bij elkaar zo'n € 30.000."
- Laagste jaaromzet: "Een paar duizend euro omzet uit pianowerk. Ik leefde van de klankregie. En nog wat werk dat nadrupelde uit mijn vroegere netwerk, geluidsopnames. In totaal ongeveer € 11.000."
- Muzikantenkosten: "Elk project heeft een enorm budget aan projectkosten. Als je enkel een concert geeft, is dat een heel ander model: je moet misschien een treinkaartje kopen en een keer een nieuw pak, maar de piano staat klaar als je in de zaal komt. Ik heb geen zaal en regel dus alles zelf. De plek, de piano, de aankleding, vaak is het projectbudget een veelvoud van wat ik zelf verdien. Daarnaast gaat er geld naar apparatuur en cd-uitgaven."

- Grootste uitspatting dit jaar: "Ik heb een Steinway gekocht, van mijn spaargeld. Het was een goeie kans, ik kende het instrument uit Slovenië en ik kon het net betalen. Hij staat nu nog in Slovenië, omdat ik nu geen huis heb. Oh, en streamingapparatuur, voor online concerten. Ik heb aan het begin van de pandemie, toen de run erop kwam en de boel uitverkocht raakte, het laatste streamingapparaat van Europa gekocht."

Waar kun je Marnix vinden?

Instagram: @marnixvdpoll

Youtube: <https://www.youtube.com/user/marnixvdepoll/>

<https://www.crazyinitiatives.nl/>

Wil jij ook een keer vertellen over je muziekpraktijk? Mail dan naar: hoedoetiehet@gmail.com

DE WAARDE VAN MUZIEK

Elke winkel heeft een eigen publiek en een eigen sfeer. Die sfeer wordt mede bepaald door het interieur, de bediening – en vaak ook door de muziek. Performers Magazine praat met Walter Sinte Maartensdijk en Jan van der Veen van grand café en cultuurpodium De Bolder op camping Stortemelk op Vlieland.

Door Jimmy Tigges
Foto: Minke Faber

‘De Bolder is nog steeds wat het al in de jaren zestig was: een plek waar je als kampeerder terecht kan, met goed of slecht weer, om iets te drinken, een spelletje te doen of naar muziek te luisteren.’ Het is tijdloos genieten in het grand café, wil de auteur van deze webtekst maar zeggen. “Onze basisregel is dat onze gasten bij het weggaan tevreden zijn dat ze hun geld bij ons hebben achtergelaten,” zegt hoofd horeca Walter Sinte Maartensdijk. “Dat betekent zorgen voor goed eten, leuke bediening en lekkere muziek. We willen iets tofs neerzetten met zijn allen, muziek speelt daarin een belangrijke rol.” De keuze is afgestemd op het voornamelijk uit hoger opgeleiden bestaande campingpubliek. “Volkskrantlezers, VPRO-kijkers. We draaien muziek uit de indie-scene, folk. Geen Hazes of Bauer.”

Behalve kampeerdere trekt De Bolder ook eilanders en andere toeristen. “Vlieland is uniek. Er is één dorp, heel veel strand en er rijden alleen auto’s

van eilanders. Het is klein, op je fietsje kun je overal naartoe.” Extra trekpleisters in deze intieme ambiance vormen normaliter de festivals *Into The Great Wide Open* en het kleine broertje *Here Comes The Summer*. Qua sfeer en variatie ligt de muziek in het grand café in het verlengde daarvan. Behalve nummers van festivalartiesten als Moss of de Zweedse singer-songwriter The Tallest Man On Earth, programmeert Sinte Maartensdijk graag iets van de soundtrackplaat *Submarine* van Alex Turner, naast ingetogen werk van Damien Jurado of Warhaus. Het aanbod varieert verder van de surf- en garagerock van The Growlers tot de breekbare indiefolk van Big Thief en rockbands als Johan en Hallo Venray of vroege jaren-tachtiggroepen als The Undertones, Madness en The Specials. En dan vergeet hij in zijn enthousiasme bijna nog The Floodlights te noemen, “een supertof Australisch bandje!” Met het systeem Media Tools kan hij ook naar hartenlust themalijsten samenstellen, met liedjes geïnspireerd op de films van Tarantino of met alleen ‘ska-achtige’ nummers. In het hoogseizoen staan er voor een week geprogrammeerde lijsten klaar die eventueel kunnen worden aangepast door de dienstdoende leidinggevende. ’s Ochtends klinkt er rustige muziek voor bij de koffie. En als er in het stille voorseizoen twintig mensen rondom de open haard zitten, zijn Nick Cave en Tom Waits passende sfeerverhogers.

In coronaloze tijden biedt De Bolder

ook veel live muziek. Als er in juli, augustus zo’n 3500 mensen op de camping staan zelfs driemaal in de week. “Er kunnen makkelijk 700 man in de grote zaal,” vertelt programmeur Jan van der Veen, die er trots op wijst dat De Bolder over de faciliteiten van een volwaardig poppodium beschikt. Er staan bekende namen als Douwe Bob, Miss Montreal, Moss, Johan, Michelle David, Thijs Boontjes, maar ook aanstormende bandjes. In coronacrisistijden is er alleen af en toe live muziek op het terras. Ingetogen concerten. Voor de zomermaanden heeft Van der Veen niettemin aardig wat boekingen staan. “Allemaal buiten. In ons duintheatertje, vaak gebruikt voor kindervoorstellingen, kunnen 175 mensen op anderhalve meter afstand zitten. De iets grotere plek waar *Here Comes The Summer* wordt gehouden, hier vlakbij, is zeer geschikt voor akoestische optredens van bijvoorbeeld Tim Knol of Tangerine.” Binnenconcerten zitten er voorlopig niet in, weet Van der Veen. “Op dit moment, in mei, is alleen het terras open voor vijftig man. Ik hoop dat we vanaf 1 juli weer wat meer mogen.”

‘DE KEUZE IS AFGESTEMD OP HOGER OPGELEIDEN. VOLKSKRANTLEZERS, VPRO-KIJKERS. WE DRAAIEN MUZIEK UIT DE INDIE-SCENE, FOLK. GEEN HAZES OF BAUER’

CULTUURPODIUM DE BOLDER, VLIELAND

DE LAATSTE

Eens moet de laatste keer zijn. Soms weet je dat niet vooraf en gaat het moment ongemerkt voorbij en soms, zoals in dit geval, weet je het lang van tevoren. Niet iets om de lezer te zeer mee lastig te vallen, maar het was wat vreemd om af te tellen de afgelopen nummers: nog drie te gaan, nog twee, nog een... De laatste. Mijn laatste als hoofdredacteur, mijn laatste als voorzitter van de sectie Performers en mijn laatste *Reflecties*. De lezer is gewaarschuwd voor een auto-necrologie.

Door Erwin Angad-Gaur Illustratie: Robert Swart

Ik startte deze rubriek in 2009 op voorspraak van Hans Kosterman, onder Johnny Lion, die hoofd- en eindredactie van het blad met ijzeren hand uitoefende en de titel voor de rubriek bedacht. De wijzigingen in mijn zinnen en het herformuleren van hele alinea's diende ik nederig te accepteren. (Het was het voordeel van mijn latere positie als hoofdredacteur: de huidige eindredactie laat dat uit zijn hoofd. Maar misschien heb ik van de harde lessen van John ook wel wat geleerd.) Negen jaar geleden, toen ik voorzitter werd van de sectie Uitvoerende Kunstenaars, besloten wij de rubriek 'Van de voorzitter' te schrappen en mijn *Reflecties* voort te zetten, waarbij de voorzitter niet helemaal verdween: privé-mening en mening namens de sectie liepen door elkaar. Dat leverde soms kritiek op en soms positieve reacties, meestal beide even onverwacht; bij stukjes waar zowel ikzelf als de redactie geen bijzondere respons verwacht hadden. Vreemd genoeg valt deze laatste *Reflecties* samen met een mogelijk andere verandering. De afgelopen maanden hebben wij veel overlegd over de toekomst van het blad met de sectie Producenten, met wie wij ook in het

sociaal-culturele (SoCu) beleid meer en meer samenwerken. Wij hoopten begin dit jaar een gezamenlijk Sena Magazine te gaan uitgeven. En vanuit dat nieuwe blad zou ik u hebben kunnen bedanken voor de afgelopen twaalf en een half jaar. Maar corona maakte dat wij andere prioriteiten hadden. Het voornemen zal evengoed (vermoedelijk) nog dit jaar tot uitvoering komen. Ook in dat opzicht kan dit dus de laatste zijn: het laatste *Performers Magazine*, de voorloper van het (waarschijnlijk) komende *Sena Magazine*. Veel van de rubrieken in het blad zullen hetzelfde blijven, kan ik daarbij ter geruststelling of ter verontrusting verklappen, zoals ook een groot deel van de redactie (Anita Verheggen, opmaker Robert Swart en onafhankelijk eindredacteur Jeroen Akkermans) hetzelfde blijft, maar er zal meer redactionele inbreng komen, ook van de producenten: een breder spectrum daarmee. Dat mag – en zal – nu en dan met elkaar in tegenspraak zijn. Dat was altijd ons doel in dit blad: we willen en wilden geen *corporate* magazine maken, maar een blad waarin plek is voor tegenspraak en verschillende visies. Uiteraard leverde dat ons als

redactie wel eens kritiek op, door de Piratenpartij aan het woord te laten, of kritiek op Sena zelf toe te staan, maar het maakt het blad van meer waarde dan een advertentiefolder voor de Goe-de Daden van Sena; een blaadje louter voor haar discipelen. Dat moet en zal, hoop ik, vooral zo blijven. Het zal niet meer aan mij zijn: de sectie en de nieuwe sectie-voorzitter Matthijs van Duijvenbode zullen de toekomst bepalen – al deden zij dat altijd al: voorzitters en hoofdredacteurs hebben een soms overschatte rol; in veel zaken zal daarom weinig veranderen. Zelf blijf ik, op verzoek en benoeming van de sectie, bij Sena betrokken in een nieuwe rol: als lid van de Raad van Toezicht. Een functie meer op afstand, waarbij een opiniërende rubriek als deze, in het eigen blad van Sena, niet goed past, vonden wij. Ook voor toezichthouders geldt de vrijheid van meningsuiting, waarvan ook ik zeker gebruik zal blijven maken in andere media, maar er is voor alles een tijd en een plaats – en het magazine is dat niet. Een functie ook waarin ik tot mijn spijt het sociaal-culturele beleid van Sena niet langer mede zal mogen bepalen. Terecht uiteraard: het is van

groot belang de eigen bevoegdheden van de sectie te koesteren, eigen beleid van performers dat de afgelopen jaren leidde tot invoering van de minimum-gagenorm in ons subsidiebeleid en oprichting van het Muziekproductiefonds, het Upstream fonds (in samenwerking met producenten en het ministerie van OCW) en recent tot het Nationaal Podiumplan. Zeker tijdens de huidige crisis was essentieel dat wij als sectie snel konden schakelen en in samenwerking met onder meer de producenten, de vakbond en met andere achterbannen, waaronder Buma/Stemra en NORMA, bottom-up konden denken. In grote tegenstelling tot het al te vaak gebruikelijke 'Ivoren Toren-denken' in subsidieland. De afgelopen jaren is veel gelukt waar ik als vertrekkend voorzitter trots op kan zijn en waar ik vooral mijn

'HET IS VAN GROOT BELANG DE EIGEN BEVOEGDHEDEN VAN DE SECTIE TE KOESTEREN'

mede-sectieleden voor wil bedanken. Maar ook zijn er een aantal zaken niet gelukt, ondanks ook hun inzet. Het belangrijkste voorbeeld is misschien een rol voor Sena in een eerlijkere verdeling van de opbrengst van online exploitatie (onder meer bij Spotify): een ingewikkelde juridische discussie waarover het laatste woord gelukkig nog niet gesproken is. Een lobby die met steun van Sena Performers zonder meer zal worden voortgezet. (Dat deze laatste alinea sommige lezers opnieuw boos zal maken neem ik graag op de

koop toe – het is mijn feestje.) Graag bedank ik u als lezer van deze rubriek, de aangeslotenen van Sena die mij in de sectie benoemden, het Sena-bureau, mijn mede-sectieleden, de sectie Producenten en in het bijzonder de huidige en voormalige leden van de redactie en de schrijvers en columnisten van Performers Magazine voor de samenwerking in de afgelopen jaren. Afscheid nemen heeft iets weemoedigs; maar gelukkig is een afscheid vaak verre van het einde. Ik wens u alle goeds!

UITREIKING GOUDEN EN ZILVEREN NOTEKRAKER 2021 OP DINSDAG 28 SEPTEMBER

KIES JOUW FAVORIETE LIVE ARTIEST

VOOR DE GOUDEN NOTEKRAKER 2021

Eind mei zijn de genomineerden voor de Gouden en Zilveren Notekraker bekendgemaakt. Aangeslotenen van Sena kunnen in de eerste ronde tot 21 juni op hun favoriet stemmen via www.goudennotekraker.nl. Ook wordt er een *Humble Heroes Award* uitgereikt waarmee een invloedrijke sessiemuzikant in het zonnetje wordt gezet. De winnaars worden op maandag 28 september bekendgemaakt in Pandora van TivoliVredenburg.

Terwijl de Gouden Notekraker de erkenning van de vakgenoten is voor jarenlange, bijzonder invloedrijke podiumprestaties, is voor publiek spelen op dit moment nog altijd uitzonderlijk. Het is daarom van nog groter belang om met de uitreiking van de Gouden Notekraker 2021 te laten zien wat het Nederlandse livecircuit zo uniek maakt. Op een later moment zal bekend worden gemaakt in welke vorm de Gouden Notekraker 2021 wordt georganiseerd. De presentatie zal opnieuw verzorgd worden door Jan-Willem Roodbeen (Radio 2).

HISTORIE GOUDEN EN ZILVEREN NOTEKRAKER

De Gouden Notekraker was van 1974 tot 2000 de muziekprijs van muzikantenvakbond Ntb. Musici van de vakgroep lichte muziek eerden hiermee collega's vanwege 'bijzondere verdiensten voor de live muziek in Nederland'. Onder meer Jan Akkermans, Blöf, New Cool Collective, Harry Bannink, Ilse DeLange, Raccoon, Douwe Bob en het Metropole Orkest sleepten een Notekraker in de wacht.

Vorig jaar was Eefje de Visser de winnaar. Op verzoek van diverse artiesten is in 2015 de Zilveren Notekraker in het leven geroepen, een aanmoedigingsprijs voor nieuw en aanstormend talent. Darlyn won dit 'Zilver' vorig jaar, in eerdere edities werden Luwten en Jett Rebel verkozen.

HUMBLE HEROES AWARD

Voor de vierde keer wordt ook een Humble Heroes Award uitgereikt. Hiermee wordt een invloedrijke sessiemuzikant die heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van de Nederlandse popmuziek in het zonnetje gezet. Sessiemusici leveren een belangrijke bijdrage aan muziekproducties maar opereren bijna altijd in de schaduw van de hoofdartiest. De winnaar ontvangt een beeldje van drummer/beeldend kunstenaar Han Bennink en € 5.000 uit het Sena Performers Muziekproductiefonds. De prijs werd vorig jaar toegekend aan violiste Marieke de Bruijn en haar Dutch String Collective. Kijk ook eens naar de filmserie Humble Heroes waar bekende sessiemusici hun favoriete muziekstukken spelen en vertellen over hun vak via www.dutchperformershouse.nl

★ **Top 10 genomineerden voor de Gouden Notekraker 2021** ★

Altin Gün, Benny Sings, Chef'Special, DeWolff, DI-RECT, Krezip, Snelle, Lucas & Steve, Spinvis en Tabitha ★

★ **Top 10 genomineerden voor de Zilveren Notekraker 2021** ★

ADF Samski, Blanks, Froukje, Gaidaa, Nana Adjoa, Nick Klyne, WIES, Robin Kester, Yade Lauren en Yssi SB ★

Cultuur lijkt hoger op de politieke agenda te staan dan ooit. Uitingen van politici en overheid verschillen desondanks. Het kabinet liet half mei bij monde van minister De Jonge weten dat cultuur niet onder de essentiële sectoren valt. “Als we een dagje zonder moeten, kan dat,” liet hij weten. Aan de andere kant legden ook partijen die traditioneel benadrukken dat kunstsubsidie wel wat minder kan in hun verkiezingsprogramma's extra nadruk op het belang van investeren in de cultuursector. De nieuwe informateur Mariëtte Hamer organiseerde in de eerste weken van haar functie een ontmoeting met jonge makers. Mixed signals, zo lijkt het.

Door Erik Thijssen

WAT KAN DE CULTUURWERELD WERKELIJK VERWACHTEN VAN EEN NIEUW KABINET?

De gezamenlijke vakbonden en beroepsorganisaties verenigd in de Creatieve Coalitie (voor werkenden in de cultuur op het gebied van cultuurbeleid en sociale zaken) en Platform Makers (voor auteurs en artiesten op het gebied van auteurs- en naburig recht) vroegen de informateur urgentie bij de cultuur te leggen, ook in de aanpak van wat structureel scheef is. Zowel in subsidiebeleid als in onder meer auteursrechtwetgeving. Van Fair Practice moet definitief een harde subsidievoorwaarde worden gemaakt vinden zij. Daarnaast vraagt Platform Makers opnieuw aandacht voor verdere verscherping van het auteurscontractenrecht en voor collectieve beheersoplossingen online. Een rol voor onder meer Sena bij on demand exploitatie. Erwin Angad-Gaur (voorzitter van Platform Makers en scheidend voorzitter van Sena Performers): “In een kabinetsformatie zal auteursrecht geen grote rol spelen, zo reëel moeten we wel zijn. Cultuurbeleid op hoofdlijnen wel. Dus de lobby voor voldoende middelen voor

een herstart na de crisis en voor Fair Practice als subsidievoorwaarde, heeft in eerste aanleg prioriteit. Maar dat neemt niet weg dat de crisis veel heeft uitvergroot. En ook in wetgeving zou daarmee meer moeten gebeuren.”

Valt er van een nieuw kabinet, ook als de crisis voorbij is, nog wel werkelijk veel te verwachten op het gebied van auteurs- en naburig recht? Angad-Gaur: “Dat zal moeten blijken en is uiteraard de reden om als Platform Makers een brief aan de informateur te sturen. Fair Practice is niet los te zien van een eerlijke verdeling van bijvoorbeeld streaming-opbrengsten. Het nieuwe kabinet zal het dossier auteurscontractenrecht van het huidige kabinet overnemen, dus zal niet stil kunnen zitten. Ook al omdat bijvoorbeeld de Duitse wetgever op dit moment kiest om verplicht collectief beheer voor te schrijven voor vergoedingen van internetplatforms als YouTube en Facebook. Dat wetgevingstraject loopt nog, maar kan van grote invloed zijn op de insteek die in Nederland

gekozen gaat worden. Ook in Engeland loopt nu discussie over de verdeling van Spotify-gelden en ondanks de Brexit kan dat serieus invloed hebben. Tot nog toe was de Nederlandse regering op dat gebied zeer terughoudend, maar de druk neemt toe. Het is aan ons die druk ook hier te blijven uitoefenen. Niet door domweg hard te schreeuwen, maar met de argumenten die in steeds meer landen ingebracht worden. En aanhakend bij wat de crisis duidelijk heeft gemaakt: makers zijn enorm kwetsbaar en hebben de afgelopen jaren nauwelijks reserves op kunnen bouwen. Daarachter gaat veel schuil dat men jarenlang maar half heeft willen zien. En dat is steeds meer politiek duidelijk geworden. Als er een kans was en is op wezenlijke verbetering, dan zal het zijn onder het komende kabinet en deze Tweede Kamer. De formatie wordt dus ook voor ons erg belangrijk. Er valt veel te winnen.”

De brief (en bijlage) van Platform Makers aan de informateur is te lezen op www.platformmakers.nl

TWEEDE TRANCHE STEUNFONDS RECHTENSECTOR: DE REGELINGEN

Eind vorig jaar werd bekend dat de minister van Cultuur een tweede bijdrage aan het Steunfonds Rechtensector zal leveren. Hierdoor is het mogelijk opnieuw extra investeringen in muziekproducties mogelijk te maken via het Sena Muziekproductiefonds en voor grotere projecten via een eenmalig producentenfonds: het Sena Productiefonds Producenten. Daarnaast maakt de bijdrage een Nationaal Podiumplan voor popmuziek mogelijk en investeert Sena in enkele live events en in samenwerking met NORMA in de Cultuurexplosie Live. Wat zijn in het kort deze regelingen en wat waren de overwegingen achter de totstandkoming ervan?

Door Erik Thijssen

Erwin Angad-Gaur (voorzitter van de Sena sectie Uitvoerende Kunstenaars): “Het is een open deur intrappen om te constateren dat de crisis voor de cultuursector nog verre van over is en dat juist de muziek, vooral live, zwaar getroffen is. Onze speerpunten waren tweërlei: bijdragen aan productie en daarnaast mogelijk maken dat alles wat geproduceerd wordt ook ten gehore gebracht en getoond kan worden. Op een manier waarop geld zo rechtstreeks mogelijk bij de makers zelf komt, in plaats van alle steunregelingen die zogenaamd voor de makers bedoeld zijn, maar vooral de omroep of andere grote instituten ten goede komen.” Peter Boertje (voorzitter Sena Producenten): “Het afgelopen jaar werden veel van ons geconfronteerd met minder tot vrijwel geen inkomsten. Toch haalde de crisis ook het beste in ons allemaal naar boven: nooit is sneller in unaniteit besloten om onze sector collectief te ondersteunen, waarbij ook aan onze zijde de sterkere partijen bereid waren om de wat minder sterke collega’s bij te staan. Beide Sena-secties zijn daarbij ook meer naar elkaar toe gegroeid, beseffend dat we veel meer overeenkomsten hebben dan verschillen. Meer met elkaar optrekken is daarvan het gevolg, ook op langere termijn.”

SENA MUZIEKPRODUCTIEFONDS

Net zoals vorig jaar is daarom extra geld beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van muziekproducties via het Sena Muziekproductiefonds: toewijzingen kennen een maximum van 5.000 euro (waarvan een derde deel een lening is). Daarbij is niet langer een voorwaarde dat de aanvraag een eigen beheer-productie moet betreffen. Dat werd mogelijk dankzij de nieuwe samenwerking op sociaal cultureel beleid tussen de sectie Uitvoerende Kunstenaars en de sectie Producenten. Een samenwerking die ook na de corona-crisis zal worden voortgezet. Peter Boertje (voorzitter van de Sena-sectie Producenten): “Vanuit de achterban werd in een eerdere Vergadering van Aangeslotenen al gevraagd of de sectie Producenten niet ook een actiever beleid kon voorstaan voor wat betreft sociaal-culturele bestedingen. Het besef groeide steeds meer dat we dat met elkaar wilden. In een werkgroep van onze sectie zijn de diverse SoCu-activiteiten besproken, waarna we unaniem tot de conclusie kwamen dat het Muziek Productiefonds, dat door de uitvoerende kunstenaars werd opgericht, een uitstekend instrument is, waar iedereen iets aan kan hebben: uitvoerend kunstenaars en producenten, van klein tot groter. Samenwerking moest

foto: Rob Simmons on Unsplash

worden uitgewerkt, totdat plotsklaps corona deelname zeer urgent maakte. Hoewel de aanleiding niet zo fijn was, konden we ineens versneld ‘proefdraaien’. Dit beviel erg goed, waarna we het met elkaar eens werden om definitief in het muziekproductiefonds te stappen. De voorwaarden zijn deels aangepast en zullen in de komende periode

verder worden gefinetuned. Belangrijk is dat naast eigen beheer-artiesten, nu ook platenmaatschappijen voor hun artiesten aanvragen kunnen doen.”

SENA PRODUCTIEFONDS PRODUCENTEN

Eenmalig wordt het voor producenten (ook grotere eigen beheer-producenten) ook mogelijk een grotere bijdrage aan te vragen. Daarvoor werd het Sena Productiefonds Producenten (SPFP) opgericht. Boertje: “Vorig jaar konden wij vanuit het noodfonds direct nood lenigen bij uitvoerende kunstenaars en bij kleinere producenten die direct werden getroffen door de crisis. Inmiddels

is het ‘reguliere’ Muziekproductiefonds ook voor producenten tot volle bloei gekomen, maar moeten we niet vergeten dat er ook middelgrote producenten zijn, die net zo hard getroffen werden, en aangeven dat ook bij hen en voor hun artiesten de gevolgen van de crisis zeer merkbaar werden. Daarom werd nagedacht of we met een deel van het OCW-geld die midden-groepen en daarmee ook de artiesten die met deze groep producenten werken, extra ondersteuning konden bieden: door iets hogere budgetten ter beschikking te stellen waarmee ook wat grotere producties kunnen worden bekostigd. We denken hiermee een substantiële extra groep aangesloten evenredig te kunnen helpen.” Tot en met zondag 25 juli a.s. is het mogelijk voor producenten om een aanvraag te doen voor het SPFP21. Het aanvraagproces is vergelijkbaar met een aanvraag voor het Sena Muziekproductiefonds.

NATIONAAL PODIUMPLAN VOOR POPMUZIEK

De extra gelden van het ministerie maakten ook openstelling van het Nationaal Podiumplan voor popmuziek mogelijk. (zie ook p. 20 van dit magazine) Angad-Gaur: “We zijn heel blij dat we naast jazz en world ook voor popmuziek dit nieuwe subsidiesysteem kunnen introduceren. Weliswaar voor een in eerste instantie kortere periode, maar we hopen aan te tonen dat deze aanpak werkt. Gezien de grootte van de popsector is dat vanuit eigen budget onvoldoende mogelijk. Als gezegd vonden wij het heel belangrijk niet alleen in productie maar ook in het tonen en live promoten van al die nieuwe producties te kunnen helpen. Want daar ontstaat zodra de zalen weer open mogen een enorm probleem. Een grote groep van de popmusici die geen of nauwelijks inkomen hebben gehad het afgelopen jaar, zullen ook na de crisis moeilijk aan de bak kunnen komen. Het podiumplan kan helpen dat gapende gat iets te dichten. Door musici zelf aan het roer te plaatsen

en rechtstreeks bij te dragen aan de gage van optredende musici. Aanvragen zal mogelijk zijn vanaf 1 september of zoveel eerder als mogelijk georganiseerd kan worden.” Volg voor nieuwe ontwikkelingen www.nationaalpodiumplan.nl

PRESENTATIE VAN MUZIEKPRODUCTIES

Sena alloceert daarnaast € 100.000 om musici in staat te stellen hun Muziekproducties, die met behulp van het Sena Muziekproductiefonds tot stand zijn gekomen, te presenteren aan het publiek. Sena Performers steunt de Dutch Jazz Release Stages bij het Amersfoort Jazz Festival, zomerconcerten en najaarsserie van MuziekHaven en Popconcerten in het Vondelpark Openlucht Theater (VOLT) georganiseerd door de GRAP.

CULTUUREXPLOUSIE LIVE

Daarnaast heeft Sena besloten vanuit de OCW-gelden bij te dragen aan het door NORMA geïnitieerde *Cultuurexplosie Live*: een online (tv-)programma waarin professionele uitvoerende kunstenaars kunnen laten zien waar ze aan werken. Elke aflevering zal een klein uur duren, waarin verschillende makers een podium krijgen om hun werk te laten zien. Angad-Gaur: “Ook dit is uiteraard een bijdrage aan uitvoering en live communicatie met het publiek, maar digitaal en daardoor met hopelijk een groot bereik. Een hele goede aanvulling op het totale pakket aan regelingen, die iets zullen kunnen helpen om niet zozeer de pijn te verlichten, maar wel door te gaan met werk en creëren. En om perspectief te bieden, waar goed te begrijpen is dat sommigen dat nauwelijks meer zien.”

De voorwaarden voor de verschillende regelingen staan op de website van Sena (en Cultuurexplosie Live op de website van Stichting NORMA). Voorwaarde voor alle regelingen is dat de ontvangers verklaren over een periode van drie belastingjaren niet meer dan € 200.000 aan overheidssteun te hebben ontvangen. Daarnaast dient bij alle projecten Fair Practice leidend te zijn bij het inhuren van (andere) makers en uitvoerenden.

NATIONAAL PODIUM PLAN

CREATE YOUR STAGE
POWERED BY SENA PERFORMERS

‘SUCCES BETEKENT: DAT WE OVER EEN PAAR JAAR VEEL MEER PODIA HEBBEN’

NATIONAAL PODIUMPLAN ZET MAKERS VOOROP

Door Jeroen Akkermans

Het Nationaal Podiumplan (NPP) voor jazz en world dat begin deze maand startte, moet het kleinschalige podiumcircuit een nieuwe impuls geven. De voorbereidingen voor de lancering van het NPP voor pop per 1 september zijn in volle gang.

Een simpel systeem waarbij elke euro subsidie in de zakken van de maker belandt. Geen commissie die vooraf toetst. Geen bergen papier. En vrijwel geen overhead. “Het klinkt bijna te mooi om waar te zijn, maar dit is in een notendop wat het Nationaal Podiumplan (NPP) voor de jazz- en worldsector behelst,” zegt saxofonist Ben van den Dungen. “De maker staat eindelijk voorop.”

Van den Dungen ontwikkelde het NPP, dat teruggaat op een oud idee van Hans Dulfer, samen met collega-saxofonist Alexander Beets (bestuurslid bij Stichting JazzNL), Anita Verheggen (Sena Performers en Kunstenbond/Ntb) en Oscar van der Pluijm (directeur World Music & Dance Centre). De nieuwe regeling gaat er in de eerste plaats voor zorgen dat makers betaald worden volgens de Fair Practice-norm. Dat betekent dat een performer minstens 265 euro per optreden krijgt; de helft daarvan moet komen van het organiserend podium, de rest wordt aangevuld door het NPP, tot een maximum van 662,50 euro per optreden per ensemble.

AUTOMATISCHE TOETSING

Kwaliteitstoetsing is er ook, maar dan door de keten van aanbod en afname zelf, zonder externe toetsingscommissie. Daar zorgen de criteria voor waaraan podium en musici moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de

NPP-subsidie. Zo moet de formatie van muzikanten (voorlopig maximaal vijf) ten minste een jaar bestaan en in de 18 maanden ervoor minimaal zes concerten hebben gegeven voor een betalend publiek. Verder moet het concert openbaar zijn, het publiek betalen en mag er nauwelijks andere subsidie naar het podium gaan. “Er is zo automatisch een kwaliteitsbepaling door professionals, programmeurs en publiek,” zegt Van den Dungen. “Vooral hierom zijn er weinig kosten: er is nauwelijks overhead.”

WEINIG OVERHEAD

De overhead die er is, heeft vooral te maken met de check of de criteria ge-

haald worden. Die controle volgt nadat ‘het concert’ is ingeschreven in een speciaal ontwikkeld ict-systeem. “Het is vrij laagdrempelig. Je hoeft je als maker maar één keer in te schrijven,” vertelt Alexander Beets. “Daarmee krijg je een unieke code, waaronder gegevens als je adres en bankrekening en burgerservice-nummer zijn opgeslagen. Die code kun je koppelen aan de formaties (ofwel bands) waar je deel van uitmaakt. Als de hoofdaanvrager van de formatie een concert aanmaakt, voert hij onder meer de formatienaam, locatie en datum in. Makers binnen de formatie worden zo automatisch aangemeld voor subsidie. Het podium/de programmeur voert onafhankelijk van

Ben vd Dungen. Foto: Joke Schot

de formatie/performers ook het event in. Wij krijgen vervolgens een seintje dat er een concert is aangemaakt en checken het. Na het optreden krijgt iedere maker automatisch de helft van zijn gage op zijn bankrekening; de rest komt van het podium. Er is steekproefsgewijs controle of het concert ook echt heeft plaatsgevonden.”

PODIA

Het NPP helpt op deze manier ook de kleine jazzpodia, die nu bij veel regelingen buiten de boot vallen en zich vaak met moeite staande houden. “Er is minder risico bij het programmeren en het is beter haalbaar om meer kwaliteit te programmeren.” Wie een op jazz/world gericht podium opricht, krijgt bovendien een opstartbonus van 5000 euro uit het NPP-fonds. Dat komt weer ten goede van de performers, die zo meer speelplekken krijgen. Beets hoopt dat makers meer gaan ondernemen. “Het ideaal is wat we begin jaren tachtig hadden, toen er een bloeiend podiumcircuit was. Ik roep artiesten dan ook op om podia op te richten, om te ondernemen en sponsors over de streep te trekken en uit te zoeken wat mogelijk is.”

BUDGET

Het NPP start met een budget van 170.000 euro: 150.000 euro van Sena Performers en 20.000 euro van Buma Cultuur. Mogelijk draagt Stichting Norma ook nog wat bij. In totaal wordt er door Sena Performers de komende drie jaar 450.000 euro uitgetrokken voor het NPP-jazz/world, aldus Anita Verheggen. “Het is een driejarige pilot die we goed gaan monitoren. Als het een succes wordt, gaan we absoluut lobbyen bij de overheid om structurele subsidie voor het NPP. Succes betekent grofweg: dat er over een paar jaar veel meer speelplekken en podia zijn dan nu het geval is. Het lastige is wel dat we nu geen nulmeting hebben. Daar staat tegenover dat meten de komen-

‘HET IDEEAL IS WAT WE BEGIN JAREN TACHTIG HADDEN, TOEN ER EEN BLOEIEND PODIUMCIRCUIT WAS’

Alexander Beets Foto: Thomas Huisman

de jaren relatief eenvoudig is: alle aanvragen en opgerichte podia worden automatisch gedocumenteerd in het ict-systeem.” Omdat het budget nog beperkt is, kan een musicus jaarlijks maximaal 20 keer gebruikmaken van het NPP. Formaties mogen maximaal uit vijf performers bestaan. “Als er op termijn meer geld beschikbaar komt, worden deze restricties waarschijnlijk verruimd.”

NPP-POP

Het NPP gaat per 1 september ook van start voor popmuzikanten. Vanuit het Steunfonds Rechtensector wordt er zo goed als zeker een half miljoen euro vrijgemaakt voor het NPP-pop. Verheggen, Beets en onder anderen Will Maas (sessiemuzikant, Sena Performers en voorzitter Kunstenbond/Ntb) hebben zich hiervoor de afge-

lopen maanden hard gemaakt. “Het grote probleem is dat makers vaak zwaar onderbetaald worden; ver onder de minimum-gage-norm. Via het NPP kunnen podia wel voldoen aan deze norm. Dus toen het NPP-jazz/world was ontwikkeld, dachten we: waarom zouden we dit ook niet doen voor pop?,” vertelt Beets. Het plan voor de jazzsector is redelijk eenvoudig uit te rollen voor de pop. “De techniek was er al. Het ict-systeem, dat is ontwikkeld door Jaap van Eggelen van EZBoekhouding, is met wat kleine aanpassingen te gebruiken voor de popsector.” Makers kunnen tot eind dit jaar subsidie aanvragen voor concerten die vóór 1 juli 2022 georganiseerd zijn. “De aanvragen moeten voor 31 december door het systeem goedgekeurd zijn. Het gereserveerde geld wordt dan direct na het concert uitgekeerd.” De criteria voor NPP-pop zullen nagenoeg hetzelfde zijn als die voor NPP-jazz.

www.nationaalpodiumplan.nl

COLUMN HENK WESTBROEK

WE MOETEN WÉL REDELIJK BLIJVEN

Omdat muzikanten verplicht werkloos thuiszaten, besloot de regering om 10 miljoen extra aan de NPO te geven om muziekprogramma's te maken. Omdat de regering wist dat de publieke omroep Nederlandse muzikanten die geen onderdeel van Nick & Simon zijn gratis laat werken, eiste de overheid dat dit extra geld vooral ten goede moest komen aan de artiesten. Voor de verandering. Een klokkenluider op het ministerie verklapte me halverwege de muzikale rit dat er van elke uitgegeven euro 5 cent naar muzikanten ging. En dat de omroepen na 1 juli, als dit extra geld was uitgegeven, gewoon weer zouden gaan verklaren hoe onbetaalbaar belangrijk kunst voor de samenleving is. Om die verklaring te koppelen aan een loonschaal voor artiesten die oploopt tot uiterlijk 0 euro. Het probleem is dat de publieke omroep het belastinggeld dat ze jaarlijks ontvangt over de balk mag gooien, op een manier die ze zelf mag bepalen. De regering mag zich, dat is per wet geregeld, niet bemoeien met de omroepen. Dus toen minister Van Engelshoven van Cultuur een paar jaar geleden op tv zei dat het moreel verwerpelijk was dat omroepen artiesten laten optreden tegen de arbeidsvoorwaarden waar slaven het ook voor moeten doen, kon ze alleen maar deemoedig met de pet in de hand de omroepen vrijblijvend vragen om fatsoenlijk te worden. Die lachten de minister niet in haar gezicht uit; ze hebben daarmee gewacht tot ze de deur uit was.

‘IK BEN TROUWENS NIET GEWEND DAT MIJN STUKJES KAMERVragen TOT GEVOLG HEBBEN. MAAR WEL GEWEND DAT ER MENSEN BOOS OM WORDEN’

Tot mijn grote verbazing vroeg SP-Kamerlid Pieter Kwint in de Tweede Kamer aan minister Arie Slob – die de media in portefeuille heeft – of het klopte wat ik beweerde; dat er van dat extra cultuurgeld anders dan bedoeld maar een fooitje naar artiesten ging. En dat nog maar tijdelijk ook. Arie wist blijkbaar mijn informant binnen de ambtenarij niet te vinden, want na een maand antwoordde hij de Kamer dat het geven van een antwoord niet zomaar kon omdat de vraag zo moeilijk was. Maar dat hij er over een half jaartje op terugkomt. Mocht Arie me zelf bellen dan wil ik hem graag vertellen van welke ambtenaar ik mijn info heb, mits hij met de hand op zijn eigen bijbel belooft deze persoon niet te ontslaan. Ik ben trouwens niet gewend dat mijn stukjes Kamervragen tot gevolg hebben. Maar wel gewend dat er mensen boos om worden.

In dit geval was dat Lisa Boersen, normaal gesproken kinderboekenschrijfster én programmamaker bij Paradiso. Ze had in haar drukke en betaalde bestaan nog een gaatje vrij om voor de NPO te helpen uitkiezen welke artiesten op tv mochten. Ze was pissig op mij omdat ik niet verteld had dat van elke uitgegeven euro maar liefst 50 cent naar de sector ging. De sector? Dat is het podium waarop gespeeld wordt in de uitverkoren

zaal, de presentator die zegt hoe de band heet, licht, geluid, cameralui met concertervaring, de catering en de complete afdeling waar Lisa werkt. De sector bestaat kortom uit alles en iedereen die je nodig hebt om een programma te maken; op de mondkapjes na. Ik was blij van Lisa te horen dat van elke euro, feitelijk nog steeds 50 cent extra voor artiesten beschikbaar is. Minus de mondkapjeskosten want die vielen duidelijk niet binnen de sector. En we moeten wél redelijk blijven.

NORTH SEA ROUND TOWN

24 JUNI – 11 JULI

KOORBIËNNALE 2021

25 JUNI – 4 JULI

AMSTERDAM ROOTS FESTIVAL

30 JUNI – 4 JULI

BIG RIVERS

16 – 18 JULI

WONDERFEEL

16 – 18 JULI

OTIS X BREBLE

18 – 24 JULI

GRACHTENFESTIVAL 2021

13 – 22 AUGUSTUS

ZOMERJAZZFJETSTOUR 2021

29 AUGUSTUS

GOUDEN NOTEKRAKER 2021

28 SEPTEMBER

Holding my tears back while I'm lying
And.. It's like I'm drinking while I'm driving
Cause I've tried to run away
But I know it's far too late
Maybe that is my own mistake

STUKJE SONGTEKST UIT DE SONG FOREVER YOURS